

קורס _____

מרצה: נטע לוטרמן, פסיכולוגית ארגונית תעסוקתית

שנה"ל תשפ"ב 2022

טל: 050-7008668

תוכנית מ"א, סמסטר קיץ

דואל: lonet99@netvision.net.il

מועדי המפגשים;

27.7, 3.8, 10.8, 17.8, 21.8 (יום ראשון !!!), 24.8, 31.8.

כל המפגשים בימי רביעי, 8.30-15.45, למעט ה-21.8.

תבחן אפשרות לקיים את המפגש של ה-21.8 בזום.

ניהול ופיתוח עבודת צוות אפקטיבית

רקע:

בעידן המודרני האופי הרב תחומי והדינמי של העבודה בארגונים הופך את היכולת לעבוד בצוות ליכולת חשובה ולמאתגרת במיוחד. ארגונים מבססים הרבה מעבודתם על הרכבים קבוצתיים: צוותי משימה, צוותי פרויקט, וועדות, צוותי הנהלה ועוד. ארגונים, כישויות ממוקדות משימה במהותן, נוטים לשים את הדגש העיקרי בהתנהלות קבוצות בעבודה על תיפקוד במישור הרציונאלי: יעילות, תוצאתיות, השגת יעדים וכו'. יחד עם זאת, התבוננות בקבוצות בעולם העבודה חושפת עולם אמוציונאלי עשיר, לא צפוי, המושפע מתהליכים מודעים ולא מודעים המאפיינים קבוצות. עולם אמוציונאלי זה נוטה לעיתים להפגיע עם הופעתו בהקשר הארגוני.

הכרות עם רעיונות מתחום התיאוריה הקבוצתית יכולה להעניק למנהל פרספקטיבה המאפשרת הבנה עמוקה של דפוסי התנהגות צוותיים אלו ולתת כלים להגיב ולהתמודד איתם.

מטרת הקורס:

העמקת ההבנה של צוותים ודרך עבודתם תוך דגש על:

- זיהוי והבנת התהליכים הפסיכולוגיים, המודעים והלא מודעים, המאפיינים עבודה צוותית.
- הקניית ידע, מיומנויות וכלי עבודה לבניית צוותים ופיתוח צוותים.
- חקירת הסגנון ודפוסי המנהיגות האישיים כמנהל צוות וכחבר בצוות.

דרך העבודה:

המפגשים יעניקו למשתתפים הזדמנויות ללמוד, להבין **ולהתנסות** בסוגיות ובתהליכים המתרחשים בצוות. **הקורס יתנהל במתכונת של סדנא** ויתבסס על ההבנה שלמידה מתרחשת באמצעות שילוב של התנסות חווייתית, ברמה אישית וברמה קבוצתית, עם הבנה תיאורטית. ההנחיה משלבת הפעלות מגוונות, דיונים קבוצתיים, למידת תיאוריות, מצבי הדמיה, אירועי הנחיה ועיבודם.

לקראת סיום הקורס המשתתפים יתבקשו להציג "ניתוח אירוע עבודת צוות" שימחיש את הבנת החומר והיכולת ליישמו בשטח. ניתן לנתח אירוע מצוות אותו אתם מנהלים/בו אתם חברים או מתוך סרט/תוכנית טלוויזיה.

דרישות הקורס:

חשוב!!!! לפני הקורס יתקיימו ראיונות קבלה אישיים.

- נוכחות מלאה במפגשים ! חלק משמעותי מהלמידה נעשה במהלך המפגשים ולכן ללא נוכחות מלאה לא ניתן יהיה להשלים את הקורס. (במקרה של העדרות יש להודיע לגבי נטע לוטרמן, 050-7008668, לפני מועד השיעור).
- להשתתף בקורס משמעותו להיות חבר בקבוצה !
- נדרשת מן המשתתפים מעורבות פעילה במהלך המפגשים **ומוכנות להתנסויות חווייתיות שונות.**
- קריאת חומרים תיאורטיים.
- הצגת "ניתוח ארוע" בעל בפה, בפני שאר המשתתפים בקורס, ובכתב למרצה.
- סיכום אישי של הלמידה על עצמי בקורס – כיצד אני תופס את תפקידי כמנהל צוות? איזה תפקיד אני לוקח כחבר בצוות? מהם דפוסי המנהיגות שלי וכו'.

מרכיבי הציון:

20%	השתתפות פעילה במפגשים
50%	ניתוח ארוע
<u>30%</u>	סיכום אישי של הלמידה על עצמי כחבר בצוות/מנהל צוות

תוכנית המפגשים וחומר הקריאה

שיעור	נושא	חומר הקריאה
מיפגש מס. 1	מבוא לעבודה קבוצתית בארגונים בניית צוותים - למה, מתי ואיך ?	רוזנוסר נ. ונתן ל. (1997) קבוצה מהי – מושגי יסוד בפסיכולוגיה חברתית. מתוך : מקראת הנחיית קבוצות. עמ' 11-30 (פרק 1), בעריכת נ. רוזנוסר ול. נתן, הוצאת מרכז ציפורי. דפי הנחיה למנהל לבניית צוות – נטע לוטרמן
מיפגש מס. 2	עבודה עם הכאן ועכשיו ; תוכן ותהליך הקבוצה כשלם	יאלום, א. ולשץ', מ. (2006). המטפל : לעבוד עם הכאן-ועכשיו. 154-191. פרק 6. בתוך : טיפול קבוצתי : תיאוריה ומעשה, בהוצאת כנרת, זמורה-ביתן, דביר ומאגנס, Wells, L.J (1997) הקבוצה כשלם : פרספקטיבה סוציו-אנליטית על יחסים בין-אישיים וקבוצתיים. מתוך : מקראת הנחיית קבוצות. עמ' 75-100 (פרק 7), בעריכת נ. רוזנוסר ול. נתן, הוצאת מרכז ציפורי. מאמר המקור מ-1980.
מיפגש מס. 3	תפקידים בצוות מצבים רגשיים של צוות ע"פ המודל של ביון	זיו, י. ובהרב, י. (2001). מסע קבוצתי. הוצאת גל. פרק 8 עמ' 103-119. רוזנוסר נ. ונתן ל. (1997) תפקידים חברתיים בקבוצות. מתוך : מקראת הנחיית קבוצות. עמ' 221-237 (פרק 12). בעריכת נ. רוזנוסר ול. נתן, הוצאת מרכז ציפורי. Rioch, N.J (1997) עבודתו של ווילפרד ביון על קבוצות. מתוך : מקראת הנחיית קבוצות. עמ' 101-114, בעריכת נ. רוזנוסר ול. נתן, הוצאת מרכז ציפורי. מאמר המקור מ-1970. ביון ו. ר. (1992). התנסויות בקבוצות ומאמרים אחרים. תל אביב. הוצאת דביר. סקירה מסכמת ; עמ' 111-127.
מיפגש מס. 4	תופעות בחיי קבוצה ; השלכה ופיצול תופעות בחיי קבוצה - המשך ; שתיקה, Acting out, התנגדות, הזדהות השלכתית .	"החלוקה לאנחנו והם כסטרוקטורה חברתית אוניברסלית". אבי ברמן, מרים ברגר, דויד גוטמן (2000) (מומלץ לקריאה) יאלום, א ולשץ' מ. (2006). טיפול קבוצתי, תיאוריה ומעשה. ירושלים : הוצאת כנרת, מאגנס. פרק 13 עמ' 388-422. ירון, ז ובהרב י. (2001) מסע קבוצתי- המדריך למנחה קבוצות. תל אביב. הוצאת גל. פרק 9, מצבים ותופעות ממוקדים בקבוצה, עמ' 121-140. פרק 11, התנגדויות בקבוצה. Nitsun, M. (1991) The Unti-group: Destructive Forces in the Group and their Therapeutic Potential. <i>Group Analysis</i> 24, 7-20.

<p> Bennis, W.G & Shepard, H.A (1997). תיאוריה של התפתחות קבוצה. מתוך: <i>מקראת הנחיית קבוצות</i>. עמ' 161-186 (פרק 8). בעריכת נ. רוזנוסר ול. נתן, הוצאת מרכז ציפורי. מאמר המקור מ-1956. ירון, ז ובהרב י. (2001) מסע קבוצתי- המדריך למנחה קבוצות. תל אביב. הוצאת גל. פרק 4, שלבים בהתפתחות קבוצה, עמ' 41-66 + פרק 5, תאוריות בהתפתחות האדם והשתקפותן בהתפתחות הקבוצה, עמ' 67-80 מנהיגות ועבודת צוות – שניים שהם אחד; הלכה ומעשה. תמנה שמאלי ורינת אלון (פרק ט"ו). מתוך <i>מנהיגות ופיתוח מנהיגות</i>. גונן, א וזכאי, א (עורכים), משרד הביטחון. (1999). </p>	<p> שלבים בהתפתחות צוות – ציר המשימה וציר היחסים. פיתוח צוות - כלי ומיומנות </p>	<p>מיפגש מס. 5</p>
<p> מקראה על צוות ועבודת צוות – בית ספר לפיתוח מנהיגות. צה"ל. מיתוס הצוות בהנהלה הבכירה. גיון ר. קצנבך. <i>Harvard Business Review</i>. "הטווח המלא של המנהיגות – בדרך להעלאת רמת האפקטיביות של היחיד, הקבוצה והארגון". ברוס אבוליו. (פרק ג') + "לבחון פרפר במעופו" פיתוח מנהיגות באמצעות עבודה קבוצתית. רוזנשטיין, מ; חן, א ופרסבורגר, ק. (פרק יג') מתוך <i>מנהיגות ופיתוח מנהיגות</i>. גונן, א וזכאי, א (עורכים), משרד הביטחון. (1999). פופר, מ. (1994). על מנהלים כמנהיגים. הוצאת רמות – אוניברסיטת ת"א. </p>	<p> פיתוח צוות - המשך מנהיגות אישית ומנהיגות צוותית </p>	<p>מיפגש מס. 6</p>
<p> זיו, י. ובהרב, י. (2001). מסע קבוצתי. הוצאת גל. 119-183. "הקבוצה הטיפולית בשלב מתקדם", ד"ר אבי ברמן ויליאם ברידג'ס (2006). מעברים והתחלות חדשות. תל אביב. הוצאת מטר. פרק 5 עמ' 85-101, פרק 7 עמ' 118-130. </p>	<p> הצגת ניתוחי אירוע עבודת צוות + סיום ופרדה בקבוצה </p>	<p>מיפגש מס. 7</p>

הערות:

יתכנו שינויים בסדר המפגשים ובתוכנם.

הצעות לקריאה נוספת תינתנה במהלך המפגשים.